

PRESENTACIÓ

Bon dia en nom de la Plataforma Alerta Sant Feliu.

Els últims mesos s'ha disparat la preocupació a tota la Costa Brava pels disbarats urbanístics que s'anuncien: construcció de més de mil habitatges a la platja de Pals, prolongació de l'autopista de Blanes a Lloret de Mar, ciment a Cap Roig i Aigua Gelida, blocs d'apartaments a la Pineda d'en Gori de Palamós, urbanitzacions noves a la cala d'Aiguafreda de Begur, i a la Cala Morisca de Tossa, i una altra a Llançà en sol forestal... És a dir, un panorama apocalíptic.

Ens trobem en un moment semblant al que es va viure als anys seixanta i setanta del segle passat.

Es a dir, un moment de transició política, d'enfonsament d'un sistema i en definitiva de desorientació governamental que s'aprofita per depredar el patrimoni comú, diguem-ne patrimoni paisatgístic, diguem-ne patrimoni urbà.

Volem fer d'entrada un petit incís per denunciar que aquest procés de destrucció urbana que afecta tota la Costa Brava s'acompanya d'un rentat de cara molt sospitós a través de la promoció, precisament ara, de la Costa Brava com a Reserva de la Biosfera. Ens podem preguntar quin sentit té promoure la Costa Brava com a Reserva de la Biosfera precisament en el moment que es denuncien aquestes salvatjades urbanístiques.

Salvatjades que han arribat també a Sant Feliu de Guíxols, on ja podem veure uns primers desastres urbanístics increïbles. Per això un grup de gent, que esperem que cada vegada serem més, ens hem constituït en la Plataforma Alerta Sant Feliu.

Alerta Sant Feliu vol defensar els valors socials, urbans, mediambientals, paisatgístics i culturals a Sant Feliu de Guíxols contra les agressions de tota mena que els destrueixin, desequilibrin o adulterin.

Alerta Sant Feliu vol fomentar tota mena d'activitats destinades a promoure l'autoestima i l'orgull per la nostra ciutat, i vol lluitar contra la turistificació (és a dir, un model de ciutat que acaba expulsant la població local), l'especulació urbanística i el model de turisme massiu tipus Lloret de Mar, model de turisme que, desgraciadament, sembla que l'Ajuntament d'aquesta ciutat ha començat a prioritzar.

Podria semblar que Sant Feliu s'havia deslliurat de la destrucció, però aquesta Alerta Sant Feliu de Guíxols vol fer visible i denunciar que la nostra ciutat entra de ple en la llista de disbarats d'aquest procés de destrucció de patrimoni públic.

En poques paraules, descurança per part de l'Ajuntament d'uns béns que ell mateix hauria de protegir, amb una finalitat de fons merament mercantil. La forma d'actuació deu ser la mateixa que arreu: es funciona per etapes i a base de fets consumats.

L'exemple més visible i alarmant l'hem tingut en la re urbanització del Racó de Garbí, que ens temem que s'ha convertit a hores d'ara en la punta de llança d'un procés que si no s'atura acabarà desfigurant tota la badia i segurament afectant tota la muntanya de Sant Elm.

L'Ajuntament va obrir el termini per les al·legacions al projecte de re urbanització del Racó de Garbí durant l'estiu, de manera que el termini d'al·legacions passés discretament. Així i tot, se'n van presentar una quinzena, que van ser desestimades en la seva immensa majoria.

Volem recordar que el partit que té l'alcaldia, Tots per Sant Feliu, s'havia presentat a les eleccions precisament amb el compromís de promocionar la participació ciutadana i transparència en les decisions de l'Ajuntament.

Es van ignorar les al·legacions i les protestes dels veïns, doncs, i la re urbanització del Racó de Garbí va tirar endavant. En el cas de l'estany, que ara en parlarem, es van fer actes per demanar que no es destruís i es van recollir més de dues mil firmes a favor de conservar-lo, que no van servir de res.

Hi ha cinc actuacions al Racó de Garbí que han afectat un patrimoni urbà irrecuperable:

PRIMERA. Una vegada començades les obres, es va veure que els oms de carrer, uns oms que per la seva posició arran de mar eren excepcionals a tota la costa, es van serrar sense contemplacions. És especialment greu perquè aquests oms estaven catalogats pel mateix ajuntament. Es van descatalogar d'un dia per altre, sense cap problema. Hi va haver protestes i recollides de firmes, però una vegada més es van ignorar. Els oms estaven catalogats, però es van serrar igualment.

SEGONA. Hi havia un estany amb un desmai, amb peixos, nenúfars i una escultura també catalogada. Aquesta escultura és una obra de Joan Rebull, un dels escultors catalans més importants del segle vint, que té obra al MNAC o al Reina Sofía, a més d'obra pública a l'Ajuntament de Barcelona o a dintre mateix del Palau de la Generalitat. La gent coneixia aquesta escultura com La Pepita, però en realitat representava la Costa Brava, i per això estava posada a la plaça Ferran Agulló, que és el nom de l'home que va batejar aquesta costa. L'estany va ser derruït també d'un dia per altre, sense cap mena d'explicació racional, fora de la intenció, amagada als veïns per part de l'Ajuntament, de convertir en terrassa turística una plaça pública amb un estany molt estimat per la població, un estany que recordava

l'estany de El Desconsol de davant del Parlament. L'estany s'ha convertit d'un dia per altre en la terrassa d'un restaurant, és a dir, s'ha fet una privatització immediata de l'espai públic. Hi havia un estany, ara hi ha la terrassa d'un restaurant. S'ha seguit el mateix model que a la plaça del costat, que també està ocupada per un restaurant pizzeria, amb cobert i tot. Hi havia dues places públiques, ara estan ocupades per restaurants.

TERCERA. Durant aquestes obres, es va descobrir que la font del XIX que hi ha tenia una base de pedra de Girona. Tot i ser també una font catalogada, es va tancar a corre cuita aquesta base amb formigó.

QUARTA. S'han substituït uns fanals discrets i coherents amb el mobiliari de la badia per uns altres de gegants i excessius, sense cap estètica, més propis d'un aparcament que d'un passeig davant de mar. Aquests fanals envaeixen les cases dels veïns i són molestos pels mateixos visitants. Suposem que són per atraure turistes, però només cal comptar-los per veure la desproporció: són onze fanals amb un total de trenta-set punts de llum, en una línia d'uns 250 o 300 metres.

I CINQUENA. La re urbanització del Racó de Garbí va destruir tres balcons obra de Joan Bordàs i tota la barana del carrer. L'obra de Joan Bordàs, deixeble de Rafael Massó, és molt important per Sant Feliu. És la que dona la personalitat a Sant Feliu, amb edificis, arranjaments i mobiliari urbà exclusius. La destrucció dels tres balcons de la badia haurà servit per fer-hi una mena de graderia de formigó. Tant els tres balcons com la barana funcionaven a manera de bancs públics, que la gent feia servir per asseure's. No n'ha quedat res, i és l'anunci del que segurament es pretén fer amb tota la badia. Convertir-la en terrasses.

En definitiva, d'un dia per altre s'ha convertit un dels racons més personals i peculiars de Sant Feliu i segurament de tota la Costa Brava en una terrassa com qualsevol altra.

I la nostra por és que això s'estengui per tota la badia.

Perquè la destrucció del Racó de Garbí acabarà afectant tota la badia, que ara quedarà desfigurada, amb un calaix de formigó al final que en trenca la unitat.

La por d'Alerta Sant Feliu és que en realitat la re urbanització del Racó de Garbí només sigui la primera fase d'un projecte que vol convertir la badia sencera en un espai de terrasses i guinguetes privades.

És a dir, eliminar els balcons i baranes de tota la badia.

La re urbanització del Racó de Garbí ha disparat totes les alarmes per les intencions que delaten per part de l'Ajuntament, i ha tingut dues conseqüències:

La PRIMERA és que, vist com havien serrat els oms catalogats, immediatament es va témer per les alzines de la Rambla del Portalet. Resulta que al disseny de l'hotel nou que s'hi està construint, hi figuraven uns arbres diferents d'aquestes alzines. Alternativa Verda va fer una acció d'alerta i la revista local Àncora va dur el tema a portada. Segons l'Ajuntament, mai hi ha hagut la intenció de tallar les alzines, però la veritat és que als dibuixos aprovats per l'Ajuntament les alzines ja no hi apareixien. Un problema que tenim amb el govern és la poca fiabilitat en les seves declaracions.

La SEGONA conseqüència de la destrucció del Racó de Garbí va ser que un altre partit, Guíxols des del Carrer, veient-s'ho a venir, va presentar una moció a l'Ajuntament instant-lo a protegir l'obra de Joan Bordàs, que, estranyament, no està catalogada. El catàleg de l'Ajuntament té molts forats: per exemple, no té catalogada la muralla medieval del port. Per altra banda, l'Ajuntament tampoc respecta el catàleg, tal com s'ha vist en el cas dels oms, la font o l'escultura de l'estany. La moció demanant protegir l'obra de Bordàs va ser votada per tota l'oposició, però el govern (compostat per TSF, ERC i PSC) hi va votar en contra, i per tant els balcons emblemàtics de la ciutat i la barana de la badia continuen sense protecció.

La negativa de l'Ajuntament a protegir els balcons ens sembla que deixa clar el futur que els espera.

Però no n'hi va haver prou amb això, perquè al cap d'uns dies l'Ajuntament va declarar a través del seu regidor d'urbanisme, Josep Saballs, que encarregarien, citem literalment, "una revisió general de tot el catàleg de la ciutat perquè hi ha elements que estan avui dia protegits i que no té massa sentit que ho estiguin".

És a dir: no ens demaneu que protegim el llegat de Joan Bordàs? Doncs ara us descatalogarem béns públics que de moment estan protegits.

A Alerta Sant Feliu ens preguntem quins elements d'un catàleg que en si mateix ja és ple de forats volen ara desprotegir, i per què. És un mal símptoma el que va passar fa pocs mesos al monestir, on es van descobrir unes ruïnes medievals i van ser immediatament tornades a enterrar, tal com ja es va fer amb la base de la font del XIX.

De fons, la pregunta que Alerta Sant Feliu voldria fer a l'Ajuntament és: com pot ser que els que haurien de vetllar per la protecció dels béns públics, històrics, paisatgístics i més estimats de Sant Feliu es dediquen justament a derruir-los? Per què s'està deixant Sant Feliu en mans de la depredació?

Creiem que la resposta és, a banda d'una deixadesa que és conseqüència de la mateixa composició estranya del consistori - TSF, ERC i PSC: dreta i esquerra, independentisme i unionisme en un mateix equip de govern -, la intenció de decantar Sant Feliu cap a un model de turisme barat, és a dir, a base de terrasses i

especulació immobiliària, feines de baixa qualitat i beneficis en mans de quatre. És a dir, depredació. Beneficis immediats a canvi d'hipotecar el futur. No cal insistir en els problemes amb què es troben ara ciutats com Barcelona o Lloret de Mar, que han optat per aquest model de turisme. Lloret de Mar per exemple és la ciutat catalana amb més places hoteleres després de Barcelona, i malgrat això és la tercera ciutat amb la renda més baixa de la província de Girona.

Alerta Sant Feliu vol advertir especialment sobre el model de ciutat cap on s'encamina l'Ajuntament. Ens fa por que en un termini de molt poc temps, Sant Feliu es trobi irreparablement abocada a la destrucció de la seva personalitat. És trist, però ens temem que l'abandonament en què actualment es troba el passeig (bancs desmuntats, terrasses sense criteri, plàtans morts de set, brutícia en general) no sigui el preludi d'una operació consistent a promocionar la primera línia de la badia destruint els balcons i la barana i omplint-la de terrasses.

Volem també fer notar que aquest model turístic es contradiu totalment amb el projecte del Museu Thyssen que si més no aparentment l'Ajuntament defensa. Ens preguntem com podem fer compatible la descatalogació i destrucció dels elements artístics i paisatgístics de Sant Feliu amb l'aposta per un museu de pintura catalana de primer ordre. No es veu la contradicció? Volem recordar que si la Baronessa Thyssen ha decidit portar aquí la seva col·lecció de pintura és perquè Sant Feliu manté una personalitat i uns valors paisatgístics que no es troben en altres poblacions, i ens temem que aquesta destrucció absurda de patrimoni cultural no acabi comportant la retirada del projecte del museu. Ens preguntem com es pot voler convertir Sant Feliu en una ciutat d'art al mateix temps que es destrueix el patrimoni artístic de la ciutat.

Un altre exemple de la desprotecció en què ens trobem davant d'un model depredador de l'activitat urbanística són les obres de l'Asil Surís. El partit que mana a l'Ajuntament va prometre a les eleccions que l'engrandirien per poder atendre la gent gran de Sant Feliu, que es troba amb una falta de places. Però les promeses han quedat en res. A l'hora de la veritat, s'han dedicat a fer un parc que ha comportat l'enderroc d'uns murs que també eren patrimoni històric. Les obres, a més, s'han fet durant l'estiu, cosa prohibida per la normativa municipal, però hi ha pressa per tenir-les acabades abans de les eleccions.

En definitiva, Alerta Sant Feliu vol defensar el patrimoni ganxó i fer-ho potenciant una virtut que per nosaltres és essencial, que és l'autoestima. Creiem que al fons de tot, més i tot que les ganes de fer diner fàcil destruint patrimoni, hi ha una problema seriós d'autoestima. Una ciutat que s'estima a si mateixa no destrueix la seva personalitat. Una ciutat amb amor propi no s'automutila. No es converteix en una ciutat provinciana, ni s'emmiralla en models fracassats.

A Sant Feliu, aquesta baixa autoestima ha arribat al punt d'averkonyir-nos del nostre propi nom. Com a emblema de la conversió a un turisme barat, l'Ajuntament promociona el nom Guíxols en un intent absurd de substituir el nom de tota la vida,

que és Sant Feliu o Sant Feliu de Guíxols, pel de Guíxols. Ha fet construir unes lletres infantils de colors per promocionar la marca, i els impresos publicitaris que surten de l'Ajuntament o que en deriven fan servir sempre el nom de Guíxols per comptes de Sant Feliu o Sant Feliu de Guíxols. És a dir, la desnaturalització i la poca autoestima de la ciutat arriba a nivells tan profunds com a la voluntat indissimulada de canviar-li el nom.

Alerta Sant Feliu anuncia que mirarà de tirar endavant accions per potenciar l'autoestima i evitar més desastres. No serà fàcil, perquè la maquinària propagandística de l'Ajuntament és poderosa, i cada vegada hi dediquen més esforç, però comptem que la difusió de les nostres idees poden ajudar a crear consciència del que estem a punt de perdre, i resistència.

La primera acció que avui mateix portarem a la pràctica és una mena d'S.O.S als dos presidents de la Generalitat, que ara us llegirem. Fa poc, l'alcalde ha anunciat que es reunirà amb el president Torra per tractar temes de cultura. Nosaltres volem que tant el President Puigdemont com el President Torra siguin conscients del que està passant ara mateix a Sant Feliu, i dels perills que ens amenacen des d'un punt de vista cultural.

Per altra banda, demanarem també de ser presents en aquesta reunió. Alerta Sant Feliu compta entre els seus membres amb personalitats importants del món cultural català que poden aportar coneixement i suport en aquesta reunió que l'alcalde anuncia. No entendríem que es desestimés la seva col·laboració.

També tenim previst redactar una declaració de compromís amb la defensa de l'obra de Bordàs i dels elements urbans catalogats de Sant Feliu de Guíxols. La idea és passar-la a tots els partits abans de les eleccions perquè la ciutadania pugui saber quins partits són sensibles als valors patrimonials i estètics de Sant Feliu de Guíxols i quins no.

A banda d'això, tenim previstes exposicions, conferències i tota mena d'actes que promoguin l'autoestima i el coneixement de Sant Feliu de Guíxols. Comptem entre nosaltres persones que han estudiat la història i la idiosincràsia de la ciutat.

Alerta Sant Feliu s'ha sumat també a la iniciativa SOS Costa Brava, perquè creiem que la destrucció de patrimoni públic està directament lligada a la destrucció de patrimoni paisatgístic.

Volem acabar fent notar que si d'un lloc no ens hauríem esperat aquesta involució cultural és de Sant Feliu de Guíxols.

Ens hi hem trobat com qui es detecta un mal lleig. Sant Feliu tenia al seu darrere una tradició artística i una consciència cultural de primer ordre. Gaziel va reflexionar-hi molt, i va prendre Sant Feliu de Guíxols com a model per com havien

de ser les altres ciutats catalanes. Actualment, en canvi, fa tot l'efecte que el patrimoni cultural de la ciutat és vist per l'Ajuntament no com una riquesa que s'hade protegir i estimar, i que aporta els valors que busquen els nostres visitants, sinó, tot el contrari, com una autèntica nosa. Ens falta orgull ciutadà. És molt trist haver-se de defensar dels que haurien de defensar-te, però amb aquest ànim neix aquesta plataforma.

